

Datum van inontvangstneming : 14/08/2025

Zaak C-416/25*

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

25 juni 2025

Verwijzende rechter:

Bundesgerichtshof (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

6 mei 2025

Verzoekende partij en verzoekende partij tot Revision:

SR

Verwerende partij en verwerende partij in Revision:

Freie und Hansestadt Hamburg

Voorwerp van het hoofdgeding

In het hoofdgeding vordert verzoeker van verweerster vergoeding van immateriële schade in het kader van een tegen hem gevoerde gerechtelijke procedure tot oplegging van een geldboete (boeteprocedure) vanwege een door hem begane verkeersovertreding, omdat niet was voldaan aan de op het gegevensbeschermingsrecht gebaseerde informatieplicht.

Aard en voorwerp van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Aan de orde is een verzoek om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van verordening (EU) 2016/679 (algemene verordening gegevensbescherming, hierna „AVG”) en van richtlijn (EU) 2016/680 (hierna „richtlijn 2016/680”). Het verzoek heeft betrekking op de „bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens”.

* Procestaal: Duits.

Prejudiciële vragen

1. Moeten artikel 2, lid 2, onder d), AVG en artikel 1, lid 1, en artikel 2, lid 1, van richtlijn 2016/680 aldus worden uitgelegd dat de beoordeling van een recht op vergoeding van immateriële schade wegens niet-nakoming van de informatieplicht met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens door een rechter in het kader van een overtreding (boeteprocedure), wordt beheerst door het nationale recht dat is vastgesteld ter omzetting van de artikelen 56 en 14 van richtlijn 2016/680 dan wel door artikel 82 AVG, gelezen in samenhang met artikel 15 AVG?

2. a) Indien de AVG van toepassing is: moeten de bepalingen in artikel 82, lid 1 en lid 2, eerste volzin, van deze verordening aldus worden begrepen dat een betrokkene ook wegens schending van zijn recht van inzage overeenkomstig artikel 15 van de verordening recht heeft op vergoeding van de immateriële schade die deze heeft geleden als gevolg van te late of onvolledige informatie?

b) Indien richtlijn 2016/680 van toepassing is: moet artikel 56 van deze richtlijn aldus worden begrepen dat de lidstaten ook voor de schending van het recht van inzage overeenkomstig de nationale bepalingen ter omzetting van artikel 14 van de richtlijn, moeten voorzien in een recht op vergoeding van de immateriële schade als gevolg van te late of onvolledige informatie?

3. Indien vraag 2. a) of 2. b) bevestigend wordt beantwoord: vormt reeds de onzekerheid van de betrokkene over de verwerking van zijn persoonsgegevens en het daaruit voortvloeiende beletsel om de rechtmatigheid van de gegevensverwerking te controleren en eventuele rechten in dat verband te doen gelden, welke gepaard gaat met een niet-nakoming van de informatieplicht (krachtens artikel 15 AVG of krachtens de nationale bepalingen die berusten op artikel 14 van richtlijn 2016/680), een immateriële schade in de zin van artikel 82 AVG of artikel 56 van richtlijn 2016/680?

Aangehaalde bepalingen van Unierecht

Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB 2016, L 119, blz. 1), artikel 2, lid 2, onder d), en artikelen 15 en 82

Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die

gegevens en tot intrekking van kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (PB 2016, L 119, blz. 89), artikel 1, lid 1, artikel 2, lid 1, en artikelen 14 en 56

Aangehaalde bepalingen van nationaal recht

§ 45 („Werkingssfeer”) van het Bundesdatenschutzgesetz (federale wet gegevensbescherming; hierna: „BDSG”), dat deel uitmaakt van deel 3 [„Bepalingen betreffende verwerkingen voor doeleinden overeenkomstig artikel 1, lid 1, van richtlijn (EU) 2016/680] van deze wet, luidt:

„De bepalingen in dit deel zijn van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door overheidsinstanties die belast zijn met de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare of beboetbare feiten, voor zover zij gegevens verwerken ten behoeve van de uitvoering van die taken. [...]”

§ 57 („Recht van inzage”) BDSG luidt:

„(1) De verwerkingsverantwoordelijke is verplicht om betrokkenen desgevraagd te informeren of hij gegevens verwerkt die op hen betrekking hebben. De betrokkenen hebben daarnaast ook het recht om informatie te verkrijgen over

1. de persoonsgegevens die onderwerp van verwerking zijn, en de categorie waartoe zij behoren,
2. de beschikbare informatie over de bron van de gegevens,
3. de verwerkingsdoeleinden en de rechtsgrondslag ervan,
4. de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de gegevens zijn verstrekt, met name bij ontvangers in derde landen of internationale organisaties,
5. de periode gedurende welke de persoonsgegevens worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen,
6. het bestaan van het recht op rectificatie, wissing, of beperking van de verwerking door de verwerkingsverantwoordelijke,

[...]”

§ 83 („Vergoeding van schade en schadeloosstelling”) BDSG, luidt:

„(1) Wanneer een verwerkingsverantwoordelijke een betrokkene schade heeft berokkend ten gevolge van een verwerking van persoonsgegevens die krachtens deze wet of krachtens andere op de verwerking daarvan toepasselijke bepalingen onrechtmatig was, is deze of de entiteit waaronder hij valt, verplicht de door de betrokkene geleden schade te vergoeden.

(2) Voor andere schade dan vermogensschade kan de betrokkene een passende geldelijke vergoeding vorderen.”

Korte uiteenzetting van de feiten en van de procedure

- 1 Bij schrijven van 29 november 2018 heeft verzoeker het Amtsgericht Hamburg-Harburg (rechter in eerste aanleg Hamburg-Harburg, Duitsland), dat bevoegd is voor de boeteprocedure tegen hem, verzocht om informatie overeenkomstig § 57 BDSG over de daar verwerkte gegevens over zijn persoon, de verwerkingsdoeleinden, de categorieën van de op hem betrekking hebbende persoonsgegevens, de (categorieën van) ontvangers, de periode gedurende welke de persoonsgegevens naar verwachting zullen worden opgeslagen en de bron van zijn gegevens, alsmede het bestaan van zijn rechten ter zake van de gegevensverwerking.
- 2 Bij schrijven van 16 september 2019 heeft de president van het Amtsgericht Hamburg-Harburg geantwoord dat hij ervan uitgaat dat aan verzoeker door inzage in en voorlezing van de wezenlijke dossierstukken ter behandeling ter terechtzitting bekend was welke persoonsgegevens van hem door deze rechtbank waren verwerkt, en verder dat ook de door hem ter voeging bij het dossier overgelegde geschriften en de hem bekende gerechtelijke beslissingen in de boeteprocedure persoonsgegevens bevatten. Het dossier van de zaak was toegezonden aan het openbaar ministerie Hamburg. Daarentegen waren geen gegevens aan andere instanties of andere derden doorgegeven.
- 3 In het kader van zijn beroep had verzoeker een vergoeding van immateriële schade van ten minste 1 200 EUR gevorderd, en daarvoor met name als reden opgegeven dat de informatie hem te laat en onvolledig was verstrekt. De schade was gelegen in de onzekerheid over de omvang van de verwerking van zijn gegevens. De te late en onvolledige informatie had geleid tot een verlies van controle, aangezien hij niet bekend was met de omvang, de categorieën van verwerkte gegevens en de hem wettelijk toekomende rechten, met name wat het wissen van persoonsgegevens betreft. Dat hem de informatie niet was verstrekt, had hem psychisch belast en geleid tot stress en zorgen over de omvang van de gegevensverwerking.
- 4 Het Landgericht (rechter in eerste aanleg, Duitsland) heeft de vordering afgewezen. Vervolgens heeft het Oberlandesgericht (rechter in tweede aanleg, Duitsland) het hoger beroep van verzoeker verworpen. Volgens het Oberlandesgericht kon verzoeker zijn recht op schadevergoeding niet baseren op artikel 82, lid 1, AVG, aangezien deze verordening krachtens artikel 2, lid 2, onder d), AVG niet van toepassing was op de verwerking van persoonsgegevens met het oog op de vervolging van strafbare feiten, waarbij hieronder ook beboetbare feiten werden begrepen. Verzoeker kon zich echter evenmin beroepen op § 83, leden 1 en 2, BDSG, waarmee richtlijn 2016/680 in Duits recht was omgezet. Daarbij kon onbeantwoord blijven of in casu sprake was van te late of

onvolledige informatie en dit een verwerking van persoonsgegevens was. Verzoeker had immers in ieder geval niet uiteengezet dat zich een immateriële schade had voorgedaan, in het bijzonder niet of en hoe hij door het gestelde verlies van controle schade had geleden. Hiertegen sprak in het bijzonder dat hij zijn op inzage gerichte verzoek voor de bestuursrechter niet had gehandhaafd.

- 5 Met het door de appelrechter toegestane beroep tot Revision handhaaft verzoeker zijn vordering tot schadevergoeding onverkort.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 6 *Wat betreft de eerste vraag:* Ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens door een rechter in het kader van een boeteprocedure gaat de verwijzende rechter ervan uit dat een bestuurlijke overtreding valt onder het begrip „strafbaar feit” in de zin van artikel 2, lid 2, onder d), AVG en artikel 1, lid 1, en artikel 2, lid 1, van richtlijn 2016/680 en dat er met name gelet op het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) van 22 juni 2021, *Latvijas Republikas Saeima* (strafpunten), C-439/19, EU:C:2021:504, sprake is van een *acte éclairée*. Volgens dit arrest zijn er drie criteria relevant om te beoordelen of een strafbaar feit van strafrechtelijke aard is. Het eerste criterium is de juridische kwalificatie van het strafbare feit naar nationaal recht, het tweede criterium is de aard zelf van het strafbare feit en het derde criterium is de zwaarte van de sanctie die aan de betrokkene kan worden opgelegd (zie punt 87 en de daar aangehaalde rechtspraak).
- 7 In het licht van de drie door het Hof geformuleerde criteria moet de verwijzende rechter bij de beoordeling van het strafrechtelijke aard van een strafbaar feit nagaan of de in het hoofdgeding aan de orde zijnde sancties van strafrechtelijke aard zijn.
- 8 De verkeersovertreding die aan de boeteprocedure ten grondslag ligt (concreet: overschrijding van de toegestane maximumsnelheid binnen de bebouwde kom van 50 km/u met 22 km/u), wordt inderdaad naar Duits recht niet als een strafbaar feit, maar als een overtreding gekwalificeerd. Maar volgens de door het Hof ontwikkelde criteria betreft het een „strafbaar feit” in de zin van artikel 2, lid 2, onder d), AVG alsook artikel 1, lid 1, en artikel 2, lid 1, van richtlijn 2016/680. De sancties voor verkeersovertredingen worden immers in de regel opgelegd bij boetebesluit door een bestuurlijke autoriteit, waarbij in beginsel naar de strekking de algemene bepalingen inzake de strafprocedure gelden. In ieder geval hebben deze sancties ook een repressief karakter. Indien de betrokkene bezwaar tegen het boetebesluit aantekent, zoals verzoeker in het hoofdgeding heeft gedaan, beslist het Amtsgericht daarover; de handhavende autoriteit is dan het openbaar ministerie. Wat de zwaarte van de sancties betreft, voorzag het ten tijde van de feiten relevante boeteregister weliswaar in een reguliere boete van slechts 80 EUR voor een nalatige overschrijding van de maximumsnelheid binnen de bebouwde kom met 21 tot 25 km/u, maar bovendien dreigde in een dergelijk geval met het in

kracht van gewijsde gaan van de beslissing de aantekening van een (straf)punt in het Fahreignungsregister (rijgeschiktheidsregister; hierna: „FAER”). Naar Duits recht kan de verzameling van (straf)punten in het FAER leiden tot intrekking van het rijbewijs. Bijgevolg is de sanctie voor de verkeersovertreding in het hoofdgeding zwaar genoeg om uit te gaan van een „strafbaar feit” in de zin van artikel 2, lid 2, onder d), AVG dan wel artikel 1, lid 1, en artikel 2, lid 1, van richtlijn 2016/680.

- 9 Daarentegen is niet duidelijk of de besluitvorming van de gerechten in geval van bestuurlijke overtredingen en de sanctionering ervan in het kader van de boeteprocEDURE een „vervolging” door de „bevoegde autoriteiten” inhoudt in de zin van artikel 2, lid 2, onder d), AVG en artikel 1, lid 1, en artikel 2, lid 1, van richtlijn 2016/680. Overeenkomstig de antwoorden op deze vragen zou § 45, eerste volzin, BDSG in overeenstemming met het Unierecht moeten worden uitgelegd.
- 10 Volgens de terminologie van het Duits recht is een gerecht geen „autoriteit” in strikte zin. Evenwel is het autonoom volgens het Unierecht te definiëren begrip autoriteit in richtlijn 2016/680 ruim geconcipieerd. Onder bevoegde autoriteit moet volgens artikel 3, punt 7, onder a), van deze richtlijn worden verstaan „iedere overheidsinstantie die bevoegd is voor de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten [...]” en volgens artikel 3, punt 7, onder b), van de richtlijn „ieder ander orgaan dat of iedere andere entiteit die krachtens het lidstatelijke recht is gemachtigd openbaar gezag en openbare bevoegdheden uit te oefenen met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen [...]”. Deze definitie moet naar analogie worden toegepast op artikel 2, lid 2, onder d), AVG. In richtlijn 2016/680 pleiten met name overweging 80 en de bewoordingen van artikel 32, lid 1, en artikel 45, lid 2, ervoor dat (straf)gerechten als „autoriteit” worden begrepen. Daarentegen moeten de in artikel 2, lid 2, AVG geformuleerde uitzonderingsgevallen strikt worden uitgelegd. In dit verband formuleert overweging 20 AVG dat deze verordening onder meer van toepassing is op de activiteiten van gerechten en andere rechterlijke autoriteiten, onder voorbehoud van bepaalde in deze verordening voorgeschreven of toegestane aanpassingen wanneer die gerechten of andere rechterlijke autoriteiten handelen ter uitvoering van hun gerechtelijke taken.
- 11 Verder is de vraag hoe het begrip „vervolging” van strafbare feiten in de zin van artikel 2, lid 2, onder d), AVG dan wel artikel 1, lid 1, en artikel 2, lid 1, van richtlijn 2016/680, moet worden verstaan. Volgens het Duitse recht wordt hieronder in strikte zin begrepen het opsporen van strafbare feiten door de wetshandhavingsautoriteiten (zoals in het bijzonder het openbaar ministerie en de politie) tot en met het aanbrengen van de zaak voor de rechter, dan wel, in geval van bestuurlijke overtredingen, het onderzoek naar de feiten door de bevoegde autoriteit. Dit moet worden los gezien van de besluitvorming over strafbare feiten en, in voorkomend geval, de sanctionering ervan door de strafrechter, dan wel van de „bestrafing” van beboetbare feiten door de bestuursautoriteiten en, na

bezwaarmaking tegen het boetebesluit, de afdoening door de gerechten. Indien het begrip vervolging van strafbare feiten in artikel 2, lid 2, onder d), AVG en artikel 1, lid 1, en artikel 2, lid 1, van richtlijn 2016/680 eveneens strikt moet worden opgevat, zou de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de gerechtelijke procedure waarin over de feiten wordt beslist, onder de AVG vallen. Dan zouden ook het recht op inzage in de gegevensverwerking en het recht op schadevergoeding wegens schending van de informatieplicht overeenkomstig deze verordening en niet overeenkomstig het nationale recht ter uitvoering van richtlijn 2016/680 moeten worden beoordeeld.

- 12 *Wat betreft de tweede vraag:* Onduidelijk is of de AVG dan wel richtlijn 2016/680 van toepassing is. De inzage waarom verzoeker in casu heeft verzocht, betreft de informatie zoals genoemd in artikel 14, tweede zinsdeel, onder a) tot en met g), van deze richtlijn en – dienvolgens – in § 57, lid 1, tweede volzin, punten 1-6, BDSG dan wel – daarmee in wezen identiek – in artikel 15, lid 1, tweede zinsdeel, onder a) tot en met g), AVG.
- 13 Verweerster heeft pas na negen maanden en dus niet – zoals in artikel 12, lid 3, van richtlijn 2016/680 juncto § 59, lid 2, BDSG dan wel artikel 12, lid 3, eerste volzin, AVG bepaald – onverwijld gereageerd. Bovendien is de uiteindelijk verstrekte informatie onvolledig gebleven, aangezien verweerster enkel heeft geantwoord op de vraag aan welke ontvanger de gegevens van verzoeker zijn doorgegeven, en de overige vragen onbeantwoord zijn gelaten. Niets wijst erop dat in casu slechts een beperkt recht van inzage bestond op basis van het nationale recht dat is vastgesteld op grond van de machtigingen in artikel 15, lid 1, onder a) en b), en artikel 18 van richtlijn 2016/680, dan wel in artikel 23, lid 1, onder d), AVG (met name § 57, lid 4, gelezen in samenhang met § 56, lid 2, BDSG).
- 14 Indien de AVG van toepassing is, rijst de vraag naar de portee van artikel 82 AVG. In de nationale rechtspraak is daarbij in het bijzonder betwist of uit elke inbreuk op deze verordening die leidt tot schade, een recht op schadevergoeding kan worden afgeleid (hiervoor pleit artikel 82, lid 1, AVG), dan wel of deze schade moet zijn ontstaan door verwerking die inbreuk maakt op de AVG (hiervoor pleiten overweging 146, artikel 82, lid 2, eerste volzin, en artikel 75, eerste volzin, AVG).
- 15 Het Hof heeft zich tot dusver er niet over uitgesproken of een niet-nakoming van de informatieverplichting van artikel 15 AVG ook een niet-nakoming van de informatieplicht in de zin van artikel 82, lid 1, AVG is. Het heeft evenwel in het arrest van 4 mei 2023, Österreichische Post (immateriële schade in verband met de verwerking van persoonsgegevens), C-300/21, EU:C:2023:370, punt 36, opgemerkt dat in artikel 82, lid 2, AVG de aansprakelijkheidsregeling, waarvan het principe in lid 1 van dat artikel is vastgelegd, nader wordt omschreven, en dat het ontstaan van het recht op schadevergoeding onder andere een „verwerking van persoonsgegevens die inbreuk maakt op de AVG” veronderstelt. Wat inbreuken op de bepalingen van de hoofdstukken II en IV van de AVG betreft, lijkt het Hof de mogelijkheid van een recht op schadevergoeding op grond van artikel 82 AVG

te erkennen. In dit verband moet worden gewezen op een beslissing tot schorsing en verwijzing (AT:OGH0002:2025:0060OB00102.24D.0218.000) van het Oberster Gerichtshof (hoogste federale rechter in civiele en strafzaken) (OGH) van Oostenrijk en een verwijzingsbeslissing (DE:AGAR:2024:0731.42C434.23.00), van het Amtsgericht Arnsberg waarin onder meer wordt gevraagd of een schending van het recht op inzage een recht op schadevergoeding op grond van artikel 82, lid 1, AVG doet ontstaan.

- 16 Ingeval richtlijn 2016/680 van toepassing is, schrijven de lidstaten overeenkomstig artikel 56 ervan voor dat eenieder die „materiële of immateriële schade heeft geleden ten gevolge van een onrechtmatige verwerking of van een andere handeling die onverenigbaar is met de krachtens deze richtlijn vastgestelde nationale voorschriften, het recht heeft vergoeding van de geleden schade te verkrijgen”. Indien onder het begrip „handelen” ook een (tijdelijk of gedeeltelijk) „nalaten” zou vallen, zou dit ervoor pleiten dat ook een schending van het inzagerecht zoals neergelegd in een nationale bepaling ter uitvoering van de richtlijn (in casu § 57 BDSG) aanleiding kan geven tot een recht op schadevergoeding, ongeacht of er sprake is van onrechtmatige gegevensverwerking. In de overwegingen 88 en 51 van richtlijn 2016/680, die in wezen overeenkomen met de overwegingen 146 en 75 AVG, is echter opnieuw alleen sprake van (gegevens)verwerkingen. Naar de letterlijke tekst is de omzetting van artikel 56 van deze richtlijn in § 83 BDSG, volgens welke een schadevergoedingsplicht geldt wanneer een verwerkingsverantwoordelijke een betrokkene schade toebrengt ten gevolge van een onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens, strikt geformuleerd. Indien artikel 56 van de richtlijn als handeling die aanleiding geeft tot schadevergoeding, ook betrekking heeft op de schending van de informatieplicht, zou § 83 BDSG dus in overeenstemming met het Unierecht moeten worden uitgelegd.
- 17 *Wat betreft de derde vraag:* Volgens vaste rechtspraak van het Hof met betrekking tot artikel 82 AVG volstaat een inbreuk op de bepalingen van deze verordening op zichzelf niet voor de toekenning van een recht op schadevergoeding. Veeleer is daarnaast het bestaan van geleden materiële of immateriële schade en een causaal verband tussen de schade en de schending vereist, waarbij deze drie voorwaarden cumulatief vervuld moeten zijn (arrest van het Hof van 4 oktober 2024, Agentsia po vpisvanyata, C-200/23, EU:C:2024:827, punt 140 en de daar aangehaalde rechtspraak). Artikel 56 van richtlijn 2016/680 gaat behalve van de schending van de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen als op zichzelf staande voorwaarde eveneens uit van een daardoor ontstane schade. Aangezien de toelichtingen met betrekking tot het begrip schade in de overwegingen 75, 85 en 146 AVG in wezen identiek zijn aan die in de overwegingen 51, 61 en 88 van richtlijn 2016/680, lijkt de derde vraag binnen de toepassingsgebieden van de AVG en van richtlijn 2016/680 uniform te moeten worden beantwoord.
- 18 Volgens overweging 146, derde volzin, AVG dan wel overweging 88, tweede volzin, van richtlijn 2016/680 moet het begrip „schade” ruim worden uitgelegd in

het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie, op een wijze die ten volle recht doet aan de doelstellingen van deze verordening of deze richtlijn. Aangezien noch artikel 82 AVG noch artikel 56 van richtlijn 2016/680 voor het begrip „immateriële schade” verwijst naar het nationale recht van de lidstaten, moet dit begrip autonoom worden gedefinieerd binnen het Unierecht (arrest van het Hof van 25 januari 2024, MediaMarktSaturn, C-687/21, EU:C:2024:72, punt 64). Uit overweging 75, eerste volzin AVG dan wel overweging 51, eerste volzin, van richtlijn 2016/680 blijkt dat het risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen kan voortvloeien uit persoonsgegevensverwerking die kan resulteren in ernstige lichamelijke, materiële of immateriële schade, wat onder andere dan het geval kan zijn „wanneer de betrokkenen hun rechten en vrijheden niet kunnen uitoefenen of worden verhinderd controle over hun persoonsgegevens uit te oefenen”. Verder worden in overweging 85, eerste volzin, AVG en in overweging 61, eerste volzin, van richtlijn 2016/680 „verlies van controle” van natuurlijke personen over hun persoonsgegevens en de „beperking van hun rechten” als voorbeelden van schade genoemd.

- 19 Volgens de meer recente rechtspraak van het Hof met betrekking tot artikel 82 AVG kan reeds het verlies van controle over persoonsgegevens, zelfs gedurende een korte tijdspanne, „immateriële schade” opleveren, zonder dat voor het begrip immateriële schade ook hoeft te worden aangetoond dat tastbare negatieve gevolgen zijn ontstaan (zie arrest van 4 oktober 2024, Agentsia po vpisvaniyata, C-200/23, EU:C:2024:827, punten 145 en 156, juncto punt 137). In dit verband moet de betrokkene bewijzen dat hij daadwerkelijk een dergelijke schade – dat wil zeggen enkel bestaande uit een verlies van controle – heeft geleden [zie arrest van het Hof van 20 juni 2024, PS (gebrekkige adressering), C-590/22, EU:C:2024:536, punt 33].
- 20 Deze rechtspraak werpt vragen op betreffende het recht op toekenning van schadevergoeding wegens schending van het inzagerecht overeenkomstig artikel 15 AVG of overeenkomstig de ter uitvoering van artikel 14 van richtlijn 2016/680 vastgestelde nationale bepalingen. Inzagegerechtigden die (in ieder geval tijdelijk of gedeeltelijk) in het ongewisse blijven over de verwerking van de op hen betrekking hebbende persoonsgegevens en de rechtmatigheid ervan, kunnen zich niet of slechts met grote moeite op hun rechten uit hoofde van bijvoorbeeld de artikelen 16 tot en met 18 en artikel 21 AVG beroepen. Zij zouden zo „hun rechten en vrijheden niet kunnen uitoefenen”, zoals geformuleerd in overweging 75, eerste volzin, AVG en overweging 51, eerste volzin, van richtlijn 2016/680. Evenzo zouden beide genoemde aspecten kunnen vallen onder het begrip „verlies van controle” en „beperking van hun rechten” in de zin van overweging 85, eerste volzin, van deze verordening en van overweging 61, eerste volzin, van deze richtlijn. De verwijzende rechter heeft met de tegengestelde opvatting twijfels over de ruime opvatting die in de Duitse rechtspraak en rechtsleer wordt voorgestaan, aangezien volgens deze opvatting elke niet-nakoming van de informatieplicht tegelijk ook leidt tot schade. Indien de betrokkene ter motivering van de immateriële schade enkel stelt dat hem de beoordeling wordt onthouden of en vooral hoe de verwerkingsverantwoordelijke

zijn persoonsgegevens verwerkt, voert hij slechts een hypothetisch risico van misbruik aan. Ook het enkele beroep op negatieve gevoelens in de vorm van een vrees voor misbruik van gegevens lijkt onvoldoende. De schending van artikel 15 AVG vormt ook dan op zich geen immateriële schade in de zin van artikel 82, lid 1, AVG, wanneer de (aanvankelijk) geweigerde verstrekking van informatie in de weg staat aan de handhaving van rechten, aangezien dit geen verband houdt met het doel van het recht op schadevergoeding, dat een compenserende en geen afschrikkende of punitieve functie heeft.

- 21 Volgens de verwijzende rechter moet bovendien nader worden onderzocht of er een noodzakelijk causaal verband bestaat tussen de schending van het inzagerecht en de gestelde schade. In ieder geval leidt het niet verstrekken van de informatie (anders dan bijvoorbeeld een datalek of het doorgeven van gegevens aan niet-bevoegde derden) niet tot een verlies van controle in die zin dat onbevoegde derden toegang hebben tot persoonsgegevens. Het causale verband tussen de inbreuk op het inzagerecht en de immateriële schade kan slechts worden geconstrueerd indien het niet verstrekken van de informatie leidt tot de objectief begrijpelijke vrees dat de gegevens niet rechtmatig zijn verwerkt.
- 22 De beslissing van de Senat op het beroep in Revision van verzoeker hangt af van het antwoord op de prejudiciële vragen, ongeacht of de AVG dan wel richtlijn 2016/680 van toepassing is.